

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25
22 100 Mariehamn
Tel.nr. (018) 25127 Fax nr (018) 16595
Hemsida www.mpn.aland.fi

MILJÖTILLSTÅND

Datum

04.02.2003

Ärendenummer

MPN-01-73

Sökanden

Käringsunds Fisk Ab
Storby
22270 Eckerö

Ärende

Ansökan om miljötillstånd för fortsatt fiskodling vid två olika lokaliteter i Storby by, Eckerö kommun.

Ansökan har anhängiggjorts vid miljöprövningsnämnden 27.12.2001.

Verksamhet och dess placering

Ansökan avser fortsatt tillstånd för fiskodling i nätkassar i havet vid Vänskär, Storby, Eckerö om ca 165 000 kg tillväxt samt övervintring av fisken med stödutfodring vid en inre plats vid Husfjärden, Storby, Eckerö.

Det årligen använda fodret vid Husfjärden skulle innehålla högst 60 kg fosfor och 450 kg kväve och vid Vänskär högst 1 930 kg fosfor samt 14 500 kg kväve.

Grund för sökande av tillstånd

Grunden för sökande av miljötillstånd är 11 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001), då tillstånd behövs enligt 6 kap 18 § 1 mom. punkt j) vattenlagen för landskapet Åland (61/1996).

Tillstånd och avtal rörande verksamheten samt områdets planläggningssituation

Tidigare tillstånd och villkor

Käringsunds Fisk Ab, tidigare Husfjärdens Fisk Ab, har bedrivit verksamhet vid Husfjärden sedan 1981 och sedan 1989 vid Vänskär. Nuvarande och gällande tillstånd för

odlingsplatserna ifråga har beviljats av Västra Finlands vattendomstol 30.04.1997 (utslag 32/1997/3 Dnr 96311). Enligt gällande tillstånd får odlingsplatsen vid Husfjärden endast användas för uppbevaring av fisk. Nödvändig utfordring får ske endast för fiskens överlevnad, det foder som årligen används sammanlagt får innehålla högst 60 kg fosfor och högst 450 kg kväve. Den fiskmängd som produceras vid odlingsplatsen vid Vänskär får uppgå till ca 165 000 kg, räknat enligt fiskens tillväxt, förutsatt att det foder som årligen används innehåller högst 1 930 kg fosfor och 14 500 kg kväve. Tillståndet är ikraft till utgången av år 2002.

Sökandes rätt till de erforderliga områdena

De vattenområden som används för verksamheten tillhör Storby bys samfällda vatten. Käringsunds Fisk Ab arrenderar ett ca 4 000 m² stort vattenområde i Husfjärden och ett ca 6 000 m² stort vattenområde väster om Västerön. Avtalet är daterat den 29 mars 1999 och fortlöper med fem års intervaller tills någondera parten säger upp arrendet. Uppsägningstiden för vardera parten är fem år.

Platsen för fiskodlingsverksamheten och miljöns tillstånd

Områdets hydrologi, geologi och naturens tillstånd

Verksamheten består av två odlingsplatser, den huvudsakliga produktionen sker vid Vänskär väster om Västerön-Långön i Storby by medan vid den inre platsen vid Husfjärden sker endast vinterförvaring av fisken. Området vid Vänskär är enligt sökanden väl exponerat för vind och strömmar och vattendjupet är ca 30 m. Den västra rågränsen av Signilskärs Natura 2000 område ligger ca 1,5 km från odlingsplatsen vid Vänskär. Därtill finns ett naturskyddsområde vid Lurskatan på södra delen av Västerön något mindre än 2 km från odlingsplatsen. Det sistnämnda naturskyddsområdet innefattar inte något vattenområde. Området vid Husfjärden är mer instängt och vattenutbytet är därmed mer begränsat. Norrut begränsas området i en vik. Vattnet strömmar in och ut genom ett sund söder om vinterförvaringsplatsen. Vattendjupet vid vinterförvaringsplatsen är ca 14 m enligt fiskodlingens miljökontrollprogram. Det saknas dock mätningar på verkliga vattenströmningar och vattenutbytet. För vattenområdet finns inte några utfärdade kvalitetsnormer.

Recipientens tillstånd och användbarhet

Enligt 1993 års kontrolluppgifter var tillväxten för Husfjärdens fisk inre plats 38 650 (villkor 40 000 kg) och vid den yttre platsen 119 643 kg (villkor 125 000 kg). Följande år var tillväxten vid den inre platsen, kallad Husfjärden, ungefär 31 349 kg och vid den yttre, kallad Vänskär, 124 728 kg, villkoren hade då ändrats till 10 000 kg för Husfjärden och 165 000 kg för Vänskär. År 1995 var tillväxten vid Husfjärden ca 1 516 kg och vid Vänskär 164 022 kg. Följande år odlades vid Husfjärden ca 5 500 kg och vid Vänskär 164 248 kg. År 1997 odlades ca 164 000 kg vid Vänskär och odlingen vid Husfjärden begränsades genom fodrets innehåll på 450 kg kväve och 60 kg fosfor. Vid Vänskär odlades 1998 ca 170 000 kg och 1999 ca 175 000 kg i tillväxt samt vid Husfjärden ca 5 300 kg respektive 5 383 kg. Vid Husfjärden gäller tillståndet endast för övervintring av fisk. År 2000 odlades vid Vänskär ca 184 683 kg, dock så att villkoren för fodrets innehåll av fosfor och kväve hölls. År 2001 var tillväxten vid Vänskär 183 458 kg.

Vattnets kvalitet

Tabell 1: Sammanställning av resultaten från miljökontrollprogrammet gällande Vänskär

År	Inverkningar på vattenkvalitet	Eutrofiklass	Användbarhetsklass
1997	lindriga	något eutroft	god
1998	lindriga	något eutroft	god
1999	tydliga	eutrof	nøjaktig
2000	lindriga	något eutroft	god
2001	tydliga	eutrof	god

Tabell 2: Sammanställning av resultaten från miljökontrollprogrammet gällande Husfjärden

År	Inverkningar på vattenkvalitet	Eutrofiklass	Användbarhetsklass
1997	tydliga	något eutroft - eutroft	nøjaktig
1998	tydliga	eutrof- mycket eutrof	nøjaktig - dålig
1999	tydliga	eutrof	nøjaktig
2000	tydliga	eutrof	nøjaktig
2001	tydliga	dålig	nøjaktig

Annan belastning på området

Vattenområdena vid odlingsplatserna används enligt sökanden veterligen inte för annat yrkesmässigt ändamål. I området vid Husfjärden förekommer i viss mån turismnäring med stuguthyrning. I området bedrivs binärings- samt rekreations- och husbehovsfiske. Området kring odlingsplatsen vid Vänskär är i väldigt liten grad bebyggd med fritidshus medan Husfjärden är bebyggd i större grad. Den västra rågränsen av Signilskärs naturskyddsområde ligger ca 1,5 km från odlingsplatsen vid Vänskär. Därtill finns ett naturskyddsområde vid Lurskatan på södra delen av Västerön något mindre än 2 km från odlingsplatsen. Andra kända allmänna rekreationsområden finns inte i närheten av fiskodlingsplatserna.

Närmaste fiskodling är Storfjärdens fisk Ab i Storfjärden och i Midfjärd som har tillstånd för sammanlagd produktion av 300 ton fisk. Andra kända specifika belastande närings- eller yrkesverksamheter finns troligen inte i området. I övrigt förekommer endast diffusa utsläpp.

FiskodlingsverksamhetProduktion

Käringsundsfisk Ab bedriver uppfödning av regnbågslox i nätkassar i havet under den huvudsakliga tillväxtperioden vid en yttre odlingsplats, Vänskär och övervintring av fisken samt stödutfodring vid en inre odlingsplats, Husfjärden. Vid platsen för vinter- samt kortvarig sommarförvaring sker endast stödutfodring, dels under övervintringen av fisken och dels under sommaren vid tillfällig förvaring av fisk som är avsedd att slaktas för företagets egen småskaliga förädling under sommarmånaderna. Den är trots småskaligheten av avgörande betydelse för hela verksamheten. Sökanden planerar att fortsätta verksamheten i samma utsträckning som tidigare vilket innebär för den huvudsakliga odlingsplatsen en årlig tillväxt på ca 180 000 kg och årlig foderförbrukning på ca 225 000 – 235 000 kg. Den årliga belastningen beräknas uppgå till ca 1 200 kg fosfor och ca 8 700 kg kväve och det årligen använda fodrets innehåll av fosfor och kväve skulle vara högst 2000 kg fosfor och 15 000 kg kväve, varav 1 930 kg fosfor och 14 500 kg kväve vid Vänskär.

Husfjärden är enligt sökanden av helt avgörande betydelse för verksamheten för övervintring samt kortvarig förvaring av fisk före slakt för att kunna trygga tillgången till råvara för den egna förädlingsverksamheten. Den yttre odlingsplatsen kan inte användas på grund av de stora riskerna för is- och stormskador. Platsen för en dylik verksamhet bör vara skyddad för både is och vind, ha tillgång till vägförbindelse, elström m.m. Sökanden uppger att det är mycket svårt att hitta alternativa platser inom rimligt avstånd från företags slakt- och förädlingslokaliteter.

Företaget har under de senaste åren använt produktionskassar med en total volym på ca 14 200 m³ och ca 700 m². För övervintringsplasten i Husfjärden är motsvarande siffror 500 m³ respektive 100 m².

Hantering av fisk

Företaget hanterar de egna fiskprodukterna vid företags fiskhanterings- och förädlingsutrymmen i Storby, vilket är godkänt för denna typ av verksamhet av Ålands hälsonämnd enligt hälsovårdslagstiftningen.

Utfodringssystem och skötsel vid fiskodlingen

Utfodringen sker vid den yttre odlingsplatsen med foderbåt. Stödutfodringen vid vinterförvaringen sker för hand. Verksamheten sysselsätter fyra personer på heltid och en på deltid. Därtill anlitas 2-3 personer under främst sommarperioden. Av produktionen används ca 20 ton för egen förädling för tillverkning av färsk filé, varmrökt, kallrökt samt gravad regnbågslax som sedan säljs lokalt och till färjrederier. Företags möjlighet att slakta fisk såväl under sommaren som under andra tider av året är av betydelse för verksamheten.

Slakt och rensning

Företaget utför själva slakt och rensning. Fisken strupskärs vid Husfjärden och förs i stora baljor tillsammans med blodvattnet till slakteriet. Där töms baljorna med allt dess innehåll i en rensnings och sköljningsmaskin. Slakteriet är anslutet till Eckerö kommuns avloppsreningsverk. Avfallet uppsamlas och läggs i en ensileringstank.

Behandling och mottagning av avfall

Vid ensileringen blandas och mals avfallet under ca 10 minuter i en tank som rymmer ca 2 ton efter tillsatts av 3 % myrsyra. Ensileringen kontrolleras med pH papper för att säkerställa att pH nått önskvärd surhetsgrad (pH 3-4). Därefter pumpas ensilaget till en större förvaringssilo på ca 20 ton, Denna töms ca två gånger per år varvid ensilaget med tankbil transporteras till foderkök i Österbotten för att användas som pälsdjurfoder. Huvudsakliga mottagare av ensilaget var under senaste år Oy Wasa Opti Ab som förmedlar detta vidare. Rensavfallet uppgår volymmässigt till ca 15 % av mängden slaktfärdig fisk eller ca 20 ton per år.

Död fisk samlas upp och ensileras separat. Mängden död fisk beräknas uppgå till ca 2-3 ton per år. Därefter transporteras ensilaget i behållaren till en sluten urintank för kreatur och sprids senare tillsammans med urinen på jordbruksmark. Hanteringen har godkänts av Ålands landskapsstyrelse.

Fiskodlingens miljöbelastning och begränsning av den

Odlingsplatsens lämplighet

Enligt Jukka Mehtonens schematiska utredning i "Förslag till det reviderade miljökontrollprogrammet för fiskodlingen på Åland" (Husö biologiska station, 2000) över de åländska fiskodlingarnas instängdhet har vattenområdet vid Husfjärden beräknats ha en yta på 0,52 km² och en öppenhet på 0,13 medan platsen vid Vänskär beräknats ha en yta på 0,44 km² samt ett öppenhetsvärde på 3,0. Värdet för öppenheten har beräknats genom att dividera vattenytans area med tvärsnittsöppningarnas area. Öppenheten avspeglar vattenutbytestiden och är därmed ett mått på ett områdes känslighet för övergödning. Av de 47 olika odlingsplatserna har 25 värden under 0,5 och de övriga 22 större öppenhetsvärden och därmed troligen större vattenutbytestid och är mindre känsliga för övergödning. Totalt har nio odlingar vars öppenhet och vattenareal är små, erhållit avvecklingstillstånd fram till och med år 2002 då även verksamheternas påverkan på vattenkvaliteten varit tydliga.

Faktiska utsläppsnivåer och beräkning av dessa

Enligt sökandens uppgifter till övervakande myndigheter gällande de totala mängder foder som använts för odlingen kan den faktiska belastningen från verksamheten beräknas uppgå till maximalt 1 380 kg respektive 11 180 kg utgående från den totala mängden fisk som odlades år 2001. Företaget har i medeltal uppnått en foderfaktor på 1,2. För beräkning av belastningen från överskotts foder antas det årligen använda fodret innehålla 0,9 % fosfor samt 6,9 % kväve samt att den odlade fisken i genomsnitt innehåller 0,4 % fosfor och 2,75 % kväve enligt Naturvårdsverkets Allmänna råd 93:10. Belastningsvärdena beräknas från en massbalansmodell där man beräknar mängden tillfört fosfor och kväve med fodret minus de mängder som tas upp i fisken på årsbasis. Den specifika belastningen erhålls genom att dividera det erhållna belastningsvärdet med fiskens årliga tillväxt.

Påverkan av utsläpp

Husfjärden

Enligt det gemensamma miljökontrollprogrammets vattenanalyser gjorda vid Husfjärden har inverkan på vattenkvaliteten klassats som tydlig. Området har klassats från något eutroft till mycket eutroft de senaste fem åren. Området är instängt och fiskodlingen effekter syns tydligt. Det dåliga vattenutbytet leder till försämrade syreförhållanden i bottenvattnet och närsalthalterna har varit höga. Värdena har visat tendens till att förbättras något vid höstprovtagningarna jämfört med vårprovtagningarna.

Enligt bottenfaunaproverna tagna år 2000 klassas botten som mycket förorenad. Det förekommer svavelväte och svart syrefri leryttja på kontrollpunkterna.

Vänskär

Enligt det gemensamma miljökontrollprogrammets vattenanalyser gjorda vid Vänskär har odlingens inverkan på vattenkvaliteten pendlat mellan lindriga och tydliga och områdets användbarhetsklass har varit god. Området har klassats som något eutroft till eutroft de senaste åren. Odlingen är placerad i ett djupt och öppet vattenområde där vattenströmningen och vattenutbytet kan tänkas vara god. Värdena vid kontrollpunkterna skiljer sig väldigt lite från referenspunktens motsvarande värden.

Enligt bottenfaunaprovtagningen som gjordes år 2000 var botten av typ erosionsbotten, vilket innebär att vattnet strömmar och byts ut effektivt. Kontrollpunkterna har en rik artsammansättning och individtätheten är tämligen hög och biomassan stor. Botten har klassats som litet förorenad vid provtagningarna gjorda 1997 och 2000.

Kontroll av verksamheten och dess verkningar

Kontroll av utsläpp

Kontrollen av eventuell miljöpåverkan sker inom ramen för det av Ålands landskapsstyrelse godkända gemensamma miljökontrollprogrammet för de åländska fiskodlingarna från 1993 där odlingsenheten ifråga ingår. Vattenkvalitetsanalyser utförs två ggr/år och undersökning av bottenfauna görs vart tredje år.

Alternativ placering

Husfjärdens fisk Ab, nuvarande Käringsunds fisk Ab, fördelade verksamheten på två platser redan 1989 så att slaktfisk för sommaren placeras på plats 2 som då är den yttre platsen vid Vänskär. Innan hade man endast odlat fisk vid Husfjärden, d.v.s. den nuvarande inre platsen. Enligt beslut från Västra Finlands Vattendomstol 14.10.1994 beslöt man att vid den inre platsen skulle företaget endast få odla 10 000 kg/år. Vattenöverdomstolen ändrade i sitt beslut 01.09.1995 villkoren så att man vid den inre platsen endast fick uppehålla fisk och att någon egentlig odling inte fick ske. Sedermera erhöll företaget förnyat tillstånd 30.04.1997 av Västra Finlands Vattendomstol. Företaget ansöker nu om en fortsättning i enlighet med detta arrangemang och med verksamhetsförutsättningar för vilka man tidigare erhållit tillstånd.

Miljöberättelse

Miljökonsekvensbedömning behöver inte uppgöras i detta ärende. Den information och utredning som enligt 5 § landskapsförordningen om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar (10/2000), skall ingå i miljöberättelsen till detta beslut, finns i beslutstexten.

BEHANDLING AV TILLSTÅNDSANSÖKAN

Kungörelse

Ansökan kungjordes under tiden 18 oktober – 8 november, 2002 på Eckerö kommuns och Ålands landskapsstyrelses anslagstavlor. Kungörelsen fanns införd i Tidningen Åland och Nya Åland. Alla kända sakägare delgavs kännedom om ansökan per brev. I kungörelsen och delgivningen framgick att envar hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Yttrande inlämnat av Allan och Rosalie Palmer, inkom 08.11.2002

Allan och Rosalie Palmer anför följande; Då vår mark är granne över vattnet med Käringsunds Fisk begränsar vi oss att kommentera verksamheten i Husfjärden. Trots att egentlig odling inte längre sägs förekomma i Husfjärden kan man inte med bästa vilja i världen påstå att miljön i viken inte tar skada av anläggningen. Detta visar också provtagningsresultaten från 1993 till 2001, där de flesta värden tyder på allt sämre vattenkvalitet. Den blanka oljiga vattenytan kring kassarna, fettränder på stränderna och lukten visar också på stark miljöpåverkan. Därtill har viken blivit mindre attraktiv för rekreation. Vi kan inte kräva att hela fiskodlingen skall läggas ned, men vi begär att mängden odlingsfisk i Husfjärden begränsas och mängden foder som ”spiller över”

minimeras. Vi begär också att tiden då fisken ”övervintrar” i viken förkortas. Nuvarande tillstånd för vinterförvaring sträcker sig över halva året, vilket knappast kan kallas övervintring. Om det gäller att skydda kassarna mot ”höststormar och is” som det står i ansökan, bör övervintringsperioden kunna förkortas genom att senarelägga den en månad på hösten och tidigarelägga sommarperioden med en halv månad eller så snart isen gått upp på våren. Vi begär också att kontroller görs för att säkerställa att de uppsatta begränsningarna efterföljs. Tröskeln vid inloppet till viken gör att vattenväxlingen i Husfjärden är liten och att platsen därför ur miljösynpunkt är högst olämplig för fiskodlingsverksamhet, men eftersom anläggningen redan finns där, kan vi bara begära att alla tillbuds stående medel används för att minimera miljöskadorna i den natursköna viken.

Yttrande inlämnat av Mirva och Sandra Borg, inkom 08.11.2002

Mirva och Sandra Borg har inget att anmärka mot fortsatt fiskodling inne i Husfjärden förutsatt att all gödning (matning) sker utanför viken som tidigare och att inga tillsatsämnen tillförs inne i viken.

Utlåtanden

Miljöprövningsnämnden har begärt utlåtande från Eckerö kommun, Sjöfartsverket, Husö biologiska station samt Ålands landskapsstyrelse.

Utlåtande från Eckerö kommun, inkom 11.11.2002

Kommunstyrelsen i Eckerö förordar förnyat tillstånd såvida ingen utökning av verksamheten sker. Således tillåts en årlig tillväxt på högst 180 ton och en årlig belastning på högst 1 200 kg fosfor och högst 8 700 kg kväve. Kommunstyrelsen förutsätter dock att fiskodlingen följer upp utvecklingen på miljöområdet.

Utlåtande från Sjöfartsverket, Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt, inkom 22.10.2002

Sjöfartsverket motsätter sig inte ansökan. Nätkassarna bör utmärkas enligt Sjöfartsstyrelsens beslut 4.4.1991. Förtöjning eller förankring av nätkassarna bör ske så, att allmän båt- eller fartygstrafik inte förhindras eller försvåras. Nätkassarna bör placeras så att tillräckligt avstånd lämnas till farleder och möjliga manövreringsområden för fartyg eller båttrafik. Utmärkningen av nätkassarna får inte ske så att fasta eller flytande, belysta eller obelysta sjömärken kan förväxlas med fiskodlingens utmärkning. Kopia av karta eller utdrag ur sjökort där platsen för fiskodlingen framgår bör tillställas sjöfartsdistriktet så fort tillstånd beviljats.

Utlåtande från Husö biologiska station, inkom 03.01.2003

Käringsunds Fisk Ab har tillstånd att odla högst 165 ton fisk vid odlingen i Vänskär. Därutöver har bolaget en inre odlingsplats i Husfjärden för övervintring och tillfällig förvaring av fisk. De tillåtna närsaltsmängderna i fodret är högst 1930 kg fosfor och 14 500 kg kväve (Vänskär), samt 60 kg fosfor och 450 kg kväve (Husfjärden). Foderkoefficienten har i medeltal legat på 1,25 under de senaste 3 åren (1998-2000). Den teoretiska årliga belastningen har i Vänskär varit 1270 kg fosfor och 9963 kg kväve vilket ger en specifik belastning på i medeltal ca 7,7 g fosfor och ca 60 g kväve per kilo tillväxt. I Husfjärden är motsvarande siffror 35 kg fosfor och 246 kg kväve, med specifik belastning på 6,5 g fosfor och 46 g kväve per kg odlad fisk.

Vattenanalyser gjorda mellan 1993-2001 i Vänskärs området visar att området är något eutroft. Enligt Naturvårdsverkets bedömningsgrunder till Kust och hav (SNV rapport 4914, 1999) har halten fosfor i bottenvattnet, under de senaste åren allmänt uppvisat medelhöga (19-23 µg/l), även höga (23-31 µg/l), nivåer. T.o.m. mycket höga nivåer (> 31 µg/l) har uppmätts åren 2001, 1999, 1997, 1996. I ytvattnet har fosfor hållits på en mycket låg nivå, fränsett år 1997 då halterna var medelhöga. Kvävehalterna i både yt- och

bottenvattnet har varit låga eller medelhöga. Klorofyll a halterna har uppvisat stora mellanårsvariationer, och har varierat mellan låga (1.5-2.2 µg/l) och höga (3.2 –5.0 µg/l). Siktdjupet på både kontroll (3, 4) och referenspunkten R2 är stort eller t.o.m. mycket stort (> 5.4 m), frånsett år 1999 då siktdjupet var medelstort (3.4 – 4 m). På referenspunkten har halterna klorofyll, fosfor och kväve varit samma eller något lägre jämfört med kontrollpunkterna (i bottenvattnet har dock referenspunkten uppvisat lägre närsaltshalter). Referenspunkt R2 ligger dock för nära fiskodlingen för att kunna vara representativ som referenspunkt (Mehtonen 2000). Bottenfaunaprover togs i området senast 2000. Enligt proverna var punkterna 3 och 4, samt R2 litet förorenade. Mellan 1997-2001 bedöms fiskodlingens inverkningsområden på området som tydliga (2001, 1999) eller lindriga (2000, 1998, 1997) (Fiskodlingens miljökontrollprogram 1993-2001). Husfjärden är mera eutrofierad och fiskodlingens effekter syns tydligare då området är mera instängt. Det dåliga vattenutbytet leder till försämrade syreförhållanden i bottenvattnet, och närsaltshalterna i bottenvattnet har varit t.o.m. mycket höga. Fosfor värden på t.o.m. 180 µg/l uppmättes år 2001. Enligt bottenfaunaprover tagna år 2000 bedöms kontrollpunkterna som mycket eller betydligt förorenade. Fiskodlingens inverkningsområden bedöms som tydliga och området klassas som eutroft (Fiskodlingens miljökontrollprogram 1993-2001).

Enligt miljöministeriets åtgärdsprogram fram till år 2005 borde landskapet Åland sträva till att minska belastningen från fiskodlingar med 30% från 1993 års nivå till år 2005 (Suomen Ympäristö 402 ”Åtgärdsprogram för skydd av vattnen fram till år 2005”, 2000), och enligt de av landskapsstyrelsen uppställda riktlinjerna för utvecklingen av fiskodlingsverksamheten skall man sträva till att minska fosforbelastningen med 30% och kvävebelastningen med 20% från 1996 års nivå till år 2005.

Med hänvisning till ovanstående borde ingen utökning av fiskodlingsverksamhet i Vänskärsområdet och Husfjärden tillåtas, och belastningen överlag i vattenområdena borde strävas till att reduceras från det nuvarande.

Utlåtande från Ålands landskapsstyrelse, inkom 14.11.2002

Landskapsstyrelsen uppger att de också fått möjlighet att yttra sig över Käringsunds Fisk Ab:s ansökan i egenskap av fastighetsägare. Enligt landskapsstyrelsens fastställda principer från 15.6.1995 får fiskodling för yrkesmässigt bruk inte anläggas närmare ett enligt naturvårdslagen eller jaktlagen inrättat naturreservat eller fågelskyddsområde än 3 000 meter. Om den förhärskande vindriktningen, vattenströmmarna och naturförhållandena i allmänhet uppenbart motverkar spridningen av föroreningar för fiskodlingen mot skyddsområdet kan i första momentet avsett avstånd efter noggrann prövning minskas till 1000 meter. Landskapsstyrelsen kan i egenskap av land – och vattenägare i detta fall godta att fiskodlingsverksamheten även fortsättningsvis bedrivs på ett avstånd av mer än 1000 meter från Signilskär och Östra Rödklobb. Landskapsstyrelsen som tillsynsmyndighet avstår från att lämna yttrande och överlämnar istället inspektionsrapporterna från 2001 och 2002.

I inspektionsprotokollet från 2001 står det bl.a. följande: Renseri och fiskförädling finns. Fiskavfall från renseriet ensileras och används senare för tillverkning av minkfoder. Död fisk ensileras och läggs sedan på Eckerö kommuns deponi.

I inspektionsprotokollet från 2002 står det bl.a. följande. Vid inspektionen diskuterades också hanteringen av död fisk. Fisken ensileras och skulle kunna användas som gödselmedel från jordbruksmark. En anmälan om detta inlämnades till miljöbyrån. Beslut om hanteringen togs den 8 oktober där Landskapsstyrelsen godkänner hanteringen med ensilering av död fisk för att sedan spridas tillsammans med urin från kreatur på jordbruksmark.

Förklaring

Käringsunds fisk Ab, inkom 20.01.2003, med förklaring till utlåtandena, vilka i korthet innehåller följande.

Förklaring med anledning av utlåtande inlämnat av Sjöfartsverket, Eckerö kommun och Ålands Landskapsstyrelse

Käringsunds Fisk Ab har inget att anmärka på eller kommentera rörande dessa utlåtanden. Man vill dock bemöta det utlåtande som bifogats från miljönämnden i Eckerö kommun enligt följande:

Miljönämnden utgår från att vattenmiljön kring Eckerö är dålig, samt att ytterligare försämring förutsätter att belastningen minskar. Dessa antaganden saknar grund och verifiering. Vattenmiljön kring Eckerö kan enligt de bedömningar som gjorts av Finlands miljöcentral över vattenmiljön i landet överlag klassas som god eller utmärkt. Det innebär att den belastning vattenmiljön tar emot av vilka endast en mycket liten del är av lokalt ursprung kan omsättas av ekosystemet utan att synliga negativa effekter uppstår. Därav följer även att slutsatsen om behovet av ytterligare minskning av belastningen är felaktig.

Nämnden hävdar vidare, att de nuvarande odlingsmetoderna inom fiskodlingen är ohållbara, utan att ange på vilka grunder detta är baserat. Enligt alla sakkunniga bedömningar uppfyller nuvarande odlingsmetoder kravet på BAT (Bästa tillgängliga teknik) enligt de bedömningsgrunder och fakta som för tillfället finns tillgängliga. Nämndens beslutsmotivering är sålunda till denna del felaktig.

Nämnden hävdar även att Käringsunds Fisk har endas en liten sysselsättande effekt. I siffror kan detta vara riktigt, men det visar även en förvånande nonchalans mot de individer och enskilda människor det handlar, för vilka även den ringa sysselsättande effekten är helt avgörande. Nämnden fransäger sig tydligen allt ansvar för hur kommunen skall sysselsätta de 4-5 personerna på heltid det handlar om (under sommaren ytterligare 2-3 personer). Som ansvarig kommunpolitiker bör man i dessa tider med synnerligen ansträngd kommunal ekonomi ta vara på och värdesätta varje enskild arbetsplats. Ser man på Käringsunds Fisk Ab:s betydelse för kommunens skatteintäkter får man sannolikt även en avsevärt högre siffra och företaget bidrar i betydligt högre grad till kommunens ekonomi än mångt annat företag i kommunen.

Nämnden hänvisar även till en del siffror rörande fiskodlingens belastningsandel, vilka är diffust definierade och ger en missvisande bild av dess betydelse för vattenmiljöns tillstånd. De siffror som anger är endast fiskodlingens andel av de lokala belastningskällorna medan man sannolikt medvetet låtit bli att ange dess andel av totalbelastningen, som är avgörande för miljöns tillstånd. En dylik beräkning visar att fiskodlingens andel för hela Åland är av storleken 5 %.

Nämnden gör avslutningsvis en populistisk och oseriös jämförelse mellan det kommunala reningsverket och Käringsunds Fisk Ab. Jämförelsen är missvisande och orättvis i flera avseenden. Det handlar om en gemensam samhällsatsning där kostnaderna fördelas över alla invånare och dels ett enskilt kommersiellt företag. Även de rent praktiska förutsättningarna är helt olika. Det är inte rimligt att överföra krav från en verksamhet till en annan. Vardera är en legal verksamhet där man följer alla samhällets regler och rekommendationer, vilka i enlighet med gällande lagstiftning utgår från en bedömning från fall till fall beaktande verksamhetens karaktär, tekniska, praktiska och ekonomiska möjligheter.

Förklaring med anledning av utlåtande inlämnat av Husö biologiska station

Utlåtandets slutsats är dåligt formulerat, antingen på grund av bristande insikt och kunskap om fiskodling eller medvetet baserat på en på osakliga grunder negativ inställning till branschen. Man borde endast ta ställning till verksamhetens belastning och dess eventuella miljöpåverkan och inte fästa uppmärksamheten vid odlingsverksamhetens storlek/omfattning i andra avseenden.

Allmän praxis vid tillståndsprövning samt utformningen av tillståndsvillkoren är att man försöker fastställa gränser för belastningen för att utgående från gällande lagstiftning förhindra oacceptabel miljöpåverkan. I tillståndsverkan är fiskodlingens storlek av sekundär betydelse och ingår i prövningen endast som riktgivande beräkningsgrund för de primära tillståndsvillkoren rörande utsläpp och belastning.

I utlåtandet återges i grova drag den klassificering av olika uppmätta vattenkvalitets data som finns tillgängliga för perioden 1993-2001, enligt riktlinjer från Naturvårdsverket i Sverige. Man gör dock ingen jämförelse av dessa värden med de referensvärden som finns för att enligt samma riktlinjer av Naturvårdsverket bedöma om avvikelsen är signifikant och betydande eller inte, vilket är det väsentliga för att kunna bedöma i vilken mån fiskodlingsverksamheten ifråga har bidragit till försämring. En jämförelse visar att avvikelsen är i regel ingen eller liten.

I utlåtandet hävdas med hänvisning till en utredning av Mehtonen år 2000 att referenspunkten är felaktigt placerad. Man bör dock hålla i minnet och beakta att miljökontrollprogrammet har utarbetats av sakkunnig opartisk instans och godkänts av landskapsstyrelsen och bör sålunda anses kunna betjäna de syften det är uppgjort för. Vad för entydig eller absolut sakkunnig auktoritet och kompetens representerar denna Mehtonen?

I utlåtandet hänvisas även till politiskt fastställda övergripande miljömål, vilka saknar juridisk betydelse för tillståndsprövningen i enskilda fall om i lagstiftningen fastställda förutsättningar för beviljande av tillstånd uppfylls samtidigt som ingen sådan miljöpåverkan eller olägenhet som avses i lagen kan påvisas ha förorsakats eller på rimliga grunder förväntas uppstå.

Förklaring med anledning av yttranden inlämnade av Mirva och Sandra Borg samt Allan och Rosalie Palmer

Sökanden konstaterar att yttranden endast tar ställning till övervintringen av fisken i Husfjärden. I det förstnämnda har man inget att anmärka mot fortsatt odling i Husfjärden om all matning sker utanför viken och inga tillsatsämnen tillförs inne i viken.

Tillståndsvillkoren för övervintringsplatsen i Husfjärden är så stränga och utfodringen i viken försumbar om fattning, varför man i praktiken kan anse att detta ”krav” uppfylls.

Allan och Rosalie Palmer hävdar att även den mycket ringa verksamhet som bedrivs i Husfjärden har medfört betydande miljöpåverkan och olägenhet. Sökanden menar att så inte är fallet. Eventuell fettfilm förekommer dock i enstaka undantagsfall när fisken dras in från den yttre odlingsplatsen i och med att mindre mängder död fisk från botten då kommer i omlopp samt i samband med sälangrepp på fiskodlingen. Detta är kortvarigt och kan inte anses vara av betydande olägenhet.

Man begär även att mängden odlingsfisk i viken begränsas liksom foderspillet. Att förvara fisk utan utfodring är inte tillståndspliktig verksamhet varför mängden fisk som endast förvaras i viken inte kan begränsas, endast eventuell tillväxt eller foderanvändning. Inom ramen för den minimala fodermängd man har rätt att använda i Husfjärden eftersträvas, liksom vid all fiskodling, alltid minimalt foderspillet bl.a. eftersom fodret är för dyrt att

kastas bort.

Tidsgränserna för vinterförvaringen av fisken saknar betydelse för miljöbelastningen och eventuell påverkan eftersom detta bestäms av den externa belastning i form av utfodring som tillåts, vilken är densamma oberoende när fisken flyttas ut eller in. Det ligger i företagets eget intresse att utnyttja den yttre odlingsplatsen maximalt och sålunda även flytta ut fisken tidigast möjligt och in så sent som möjligt.

Sammanfattningsvis kan konstateras, att de yttranden och utlåtanden som inkommit i ärendet inte innehåller några sådana uppgifter eller fakta som utgående från gällande lagstiftning skulle medföra hinder för att tillstånd beviljas enligt ansökan.

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMNDENS AVGÖRANDE

Miljöprövningsnämnden beviljar Käringsunds Fisk Ab, med stöd av 2, 11 och 24 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001) samt 6 kap. 18 § 1 mom. punkt j) vattenlagen för landskapet Åland (61/1996) miljötillstånd att bedriva fortsatt odling av fisk i nätkassar i havet vid Vänskär och övervintring av fisken vid Husfjärden i Storby, Eckerö placerade enligt karta i bilaga 1 och specificering nedan. Tillståndet ersätter beslutet från Västra Finlands vattendomstol 30.04.1997 (utslag 32/1997/3 Dnr 96311).

Käringsunds Fisk Ab:s miljötillstånd omfattar följande:

- 1) Tillstånd att odla totalt ca 165 000 kg per år vid Vänskär, Storby, Eckerö, inom ramen för nedanstående mängd fosfor och kväveanvändning.
- 2) Vinterförvaringsplats vid Husfjärden, Storby.
- 3) Godkänt slakteri och fiskförädling samt hantering av fiskavfall i verksamheten.
- 4) Nedanstående villkor skall följas.
- 5) Karta över beviljad odlingsplats och övervintringsplats enligt bilaga 1.

Villkor

Tillståndshavaren skall efterfölja bestämmelserna i vattenlagen och annan berörd lagstiftning samt följande tillståndsvillkor:

Utsläpp i vatten och avlopp

1. Det foder som årligen får användas vid den yttre odlingsplatsen Vänskär får högst innehålla 1 800 kg fosfor och 14 000 kg kväve.
2. Vid övervintringsplatsen får det årligen använda fodret innehålla högst 60 kg fosfor och 450 kg kväve. Nätkassarna skall flyttas till vinterförvaringen tidigast 1 november och skall flyttas ut till den yttre platsen vid Vänskär senast 30 april.

3. Den i havet utsläppta specifika belastningen får inte överskrida 7 g fosfor och 44 g kväve per kilogram producerad fisk.

De specifika belastningsvärdena beräknas genom att från näringsmängden av det årligen använda fodret subtrahera den mängd näring som bundits i fiskens tillväxt genom att dividera den på detta vis erhållna summan med fiskens årliga tillväxt. Den odlade fisken innehåller 0,4 % fosfor och 2,75 % kväve, enligt Naturvårdsverkets allmänna råd 1993:10.

4. Tillståndshavaren skall sträva till att minska foderkoefficienten och använda foder med minsta möjliga fosfor- och kväveinnehåll. Man skall även sträva till att under vinterförvaringen utfodra fisken med minsta möjliga mängd foder. Anläggningen skall ständigt sträva till att minska den belastning på vattenområdet som verksamheten ger upphov till samt under den dagliga skötseln noggrant beakta vattenskyddsaspekter.
5. Blodstickning och rensning av fisk skall ske vid den i verksamhetsbeskrivningen angivna plasten eller vid annan av myndigheterna godkänd slakterianläggning. Bullernivån som uppkommer vid slakteri- och förädlingsverksamheten skall inte överstiga riktvärden 55dB dagtid (LA eq) och riktvärdet 50 dB nattetid.

Avfall och kemikalier

6. Avfallshanteringen vid anläggningen skall följa kommunal renhållningsplan, vilken godkänts av landskapsstyrelsen, och landskapslagen om renhållning (3/1981) samt skötas så att miljöförorening förhindras och sanitär olägenhet inte uppstår.
7. Allt blodvatten skall uppsamlas och behandlas i ett slutet system så att inte vattenområdet belastas av utsläpp eller förorenas alternativt ledas till kommunalt avloppsreningsverk. Ifall blodvattnet skall behandlas inom verksamheten krävs rening genom en av myndigheterna godkänd anläggning för behandling av blodvatten från fisk.
8. Allt fiskavfall som uppkommer vid rensning skall samlas upp och behandlas enligt verksamhetsbeskrivningen. I fall hanteringen av fiskavfallet ändras måste en ansökan om miljötillstånd lämnas till Ålands miljöprovsningsnämnd.

Vid ensileringen skall en surhetsgrad på pH 3 eftersträvas. Ensileringen samt transport av ensilaget skall ske på sådant sätt att läckage och luktbesvär förhindras samt att sanitär olägenhet inte uppstår

9. Död fisk måste samlas upp och ensileras separat. Ensilaget skall blandas med urin från kreatur i slutna urintank och sedan spridas på jordbruksmark i enlighet med vad Ålands Landskapsstyrelsen har godkänt. Ålands landskapsstyrelsens beslut om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket (ÅFS 79/2000) skall följas.
10. Vid anläggningen får endast sådana medel och kemikalier användas som är godkända eller tillåtna enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier (32/1990 med ändring 60/1995). Alla kemikalier som används inom verksamheten skall anmälas till kemikalieövervakningen vid hälsonämnden och tillsynsmyndigheten vid Ålands landskapsstyrelse. Alla kemikalier som lagras i verksamheten skall förvaras skilt inomhus i ett ändamålsenligt och lagenligt märkt och låst skåp eller i ett avskilt märkt och låst

utrymme så att de inte riskerar att förorena miljön eller orsaka sanitär olägenhet utöver deras faktiska användningsområden.

Åtgärdsförpliktelser

11. Tillståndshavaren skall hålla fiskodlingsanläggningens konstruktioner och anordningar i sådant skick och förankra dem så att de hålls på de avsedda platserna och inte stör sjötrafiken eller förorsakar det övriga nyttjandet av vattendraget sådan skada som kan undvikas.
12. För att trygga sjötrafiken i anläggningarnas närhet skall konstruktionerna utmärkas på ett av Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt godkänt sätt. Kopia av karta eller utdrag ur sjökort där platsen för fiskodlingen framgår skall tillställas sjöfartsdistriktet.

Rapporteringsbestämmelser

13. Vid anläggningen skall skötseljournal föras på ett av Ålands landskapsstyrelse godkänt sätt. I journalen skall antecknas bland annat uppgifter om mängden använt foder och dess innehåll, leverantör samt företagsmärkning, om de fiskmängder som tillförts anläggningarna och bortförts från dem, fiskens medicinering och dödlighet, använda kemikalier och nödvändiga uppgifter om anläggningens verksamhet.

I journalen skall angående renseriverksamheten antecknas uppgifter om mängden rensad fisk per dag, mängden utgående avloppsvatten samt mängd ensileringsavfall som uppkommer per månad. Även uppgifter om vilken entreprenör samt mängd ensileringsavfall de mottar skall journalföras.

14. Journalen skall hållas vid odlingsanläggningen och den skall vid behov uppvisas för myndigheterna. Landskapsstyrelsen skall årligen före utgången av februari tillställas ett årssammandrag på en för detta ändamål uppgjord blankett.
15. Tillståndshavaren skall på begäran uppge för tillsynsmyndigheten nödvändiga uppgifter och utredningar för kontroll av skötseljournalens tillförlitlighet.

Kontroll och övervakning av föroreningar

16. Tillståndshavaren skall på egen bekostnad låta utföra kontroller på fiskodlingens inverkan på vattendraget och på fisket och fiskbestånden på ett av tillsynsmyndigheten godkänt sätt. Kontrollerna kan utföras som samkontroll tillsammans med de andra kontrollskyldiga i området enligt det gemensamma miljökontrollprogrammet för fiskodlingarna på Åland. Ifall tillståndshavaren inte utför kontrollerna inom detta program skall ett förslag till alternativt program lämnas in till tillsynsmyndigheten inom två månader efter det att detta utslag vunnit laga kraft.
17. Om resultaten av observationerna ger anledning därtill kan observationsprogrammet senare ändras på ett sätt som tillståndshavaren och tillsynsmyndigheten kommer överens om. Om tillståndshavaren och tillsynsmyndigheten inte uppnår enighet beträffande observationsprogrammet eller de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för kontrollen av skötseljournalens tillförlitlighet, kan ärendet föras till Ålands miljöprövningsnämnd för avgörande.
18. Resultaten av observationerna skall tillställas tillsynsmyndigheten och till erforderliga delar Eckerö kommun. Dokument och resultat från observations-

programmet skall bevaras vid anläggningen och på uppmaning kunna visas för inspektionsmyndigheter och dessutom vid behov ges till sakägarna för påseende.

Övrigt

19. Om fisken i anläggningen konstateras eller misstänks ha en sådan sjukdom som skall bekämpas enligt lagen om djursjukdomar FFS (55/1980) eller någon annan smittosam sjukdom som inte allmänt förekommer, skall tillståndshavaren underrätta övervakande myndighet och landskapsveterinären i landskapet Åland samt vidta nödvändiga åtgärder.

Om avfall i form av död fisk uppkommer vid bekämpningen av sjukdom skall avfallet antingen komposteras på ett av myndigheterna godkänt fält t.o.m. 31.12.2003 eller föras i ett slutet system till en av myndighet godkänd anläggning för behandling av animaliskt avfall med risk för smitta, så att avfallet inte förorsakar miljöförorening enligt 3 § miljöskydds- och miljötillståndslagen.

Anteckningar skall göras i skötseljournalen om alla förekommande fisksjukdomar och behandlingen av dem samt om använda mediciner och kemikalier.

Ansvar för verksamheten

20. Tillståndshavaren är själv ansvarig skötare för anläggningen och skall meddela härom till Ålands landskapsstyrelse. Uppgifterna skall uppdateras vid byte av ansvarig person.
21. Tillståndshavaren är ansvarig för skada, men och annan förlust av förmån, som möjligen förorsakas av företaget.

Tillståndets giltighet

22. Detta tillstånd är i kraft till 31.12.2007 under förutsättning att tillståndshavaren innehar laglig rätt till det för fiskeodlingsverksamheten erforderliga vattenområdena. Om tillståndshavaren har för avsikt att fortsätta fiskodlingen efter 31.12.2007 skall en ansökan om nytt tillstånd inlämnas till Ålands miljöprövningsnämnd före utgången av år 2006 i enlighet med bestämmelserna i lagen om miljöskydd och miljötillstånd. En förutsättning för att fortsatt tillstånd skall ges efter 31.12.2007 är att bästa tillgängliga teknik används för odlingen. Till ansökan skall fogas en konkret plan för hur verksamheten kommer att utveckla odlingstekniken mot miljöanpassning för att minska sin belastning på berörda vattenområden. Detta tillstånd är ikraft till dess ett laga kraftvunnet utslag erhållits med anledning av en ny inlämnad ansökan som anhängiggjorts inom utsatt tid.

Allmänna motiveringar

Tillverkning av fiskfoder görs av fisk från världshaven och med tillsatser av fett, proteiner och kolhydrater från växter. För att kunna producera 1 kg odlad fisk krävs fiskmjöl från motsvarande ca 4 kg fisk från världshaven. Eftersom foderfisken inte tas från Östersjön sker det alltså en tillförsel av näringsämnen till Östersjön via fiskfodret. Att använda fyra gånger större mängd fisk i form av fiskfoder för att producera odlad fisk är därför inte någon hållbar utveckling. Trots att den globala produktionen av fisk i fiskodlingar har fördubblats de senaste 15 åren har det inte minskat trycket på vild fisk och medfört att utfiskningen har minskat. Det har istället visat sig att fiskodlingar ökar risken för utfiskning i världshaven p.g.a. att det går åt många fler kilo vilt fångad fisk till fiskmjöl än vad man sedan får ut i färdig fisk.

Kraven på utsläpp från avloppsanläggningar för vilka krävs miljöprövningsnämndens tillstånd har skärpts genom tillämpningen av vattenlagen och den nya landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd. Miljöprövningsnämnden har ställt krav på 85-95 % fosforreduktion och 50-70 % kvävereduktion i sex kommunala avloppsreningsverk. Ålands landskapsstyrelse uppger i ”Utredning över avloppsbehandlingen på Åland och riktlinjer för en förbättrad avloppsbehandling” från oktober 2002 att bl.a. fosforreduktionen skall vara minst 80 % och kvävereduktionen minst 30 %. Inom jordbruket ställs också omfattande krav på utsläpp av både kväve och fosfor. Dessa åtgärder har vidtagits för att minska närsaltsutsläppet till kustvatten. Kraven på miljöskyddsåtgärder vid fiskodlingar måste därför ställas högt för att inte omintetgöra de åtgärder som har vidtagits vid andra utsläppspunkter. Enligt den uträkning som landskapsstyrelsen har gjort över belastningskällornas andel av totalbelastningen av fosfor och kväve år 2001 bidrar fiskodlingen med 66 % av den totala fosforbelastningen från land och 50 % av kväveutsläppen. Som en jämförelse kan nämnas att jordbruket står för 17 % av fosforutsläppen och 25 % av kväveutsläppen och Mariehamns stads reningsverk, Lotsbroverket står för 2 % av fosforutsläppen och 12 % av kväveutsläppen.

Specificerade motiveringar

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljötillståndsansökan, yttranden och utlåtanden som anförts i ärendet samt förutsättningarna för beviljande av tillstånd. I avgörandet har miljöprövningsnämnden även i övrigt beaktat vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen. Yttranden och utlåtanden har beaktats vid tillståndets avgörande och nedan i motiveringen.

Miljöprövningsnämnden finner med beaktande av syftet i 1 kap. 1 § vattenlagen och förutsättningarna i 4 kap. 1, 3 och 4 §§ vattenlagen, att fiskodling får utföras så att ändamålet med företaget och dess verksamhet nås med minsta olägenhet för miljön utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget och verksamheten omöjliggörs.

Då miljötillståndet innehåller stränga villkor för förebyggande av förorening, vilka ges med stöd av 25 och 26 § i miljöskydds- och miljötillståndslagen, anser miljöprövningsnämnden att nyttan av att fiskodlingen får bedrivas på de i ansökan avsedda platserna bör anses betydlig i förhållande till skada, men eller annan förlust av förmån som härav kan följa.

Verksamhetens inverkan på vattenkvaliteten vid Vänskär har klassats som lindrig till tydlig och användningsklassen av vattenmiljön har bedömts som god vid de senaste årens provtagningar i det gemensamma miljökontrollprogrammet. Bottenprovtagningen har inte påvisat större förändringar i bottenfaunan och platsens föroreningsgrad har bedömts som litet förorenad. Området kan därmed förväntas tåla en fortsatt verksamhet enligt detta tillstånd. Landskapsstyrelsen har i egenskap av land- och vattenägare i detta fall godtagit att fiskodlingsverksamheten även fortsättningsvis bedrivs på ett avstånd av mer än 1000 meter från naturreservaten Signilskär och Östra Rödklubb.

Vattenområdet samt botten vid Husfjärden visar en tydlig eutrofiering enligt miljökontrollprogrammet vilket innebär att miljöprövningsnämnden anser att det är motiverat att den näringsbelastande verksamheten endast tillåts i begränsad omfattning. Eftersom det huvudsakliga odlingsområdet vid Vänskär är oskyddat mot hårda vindar är området vid Husfjärden viktigt som övervintringsplats. Därför tillåts endast övervintring under en begränsad tid med enbart stödutfodring vid Husfjärden.

Trots en viss nedskärning av belastningen under hela tillståndsperioden kommer företaget att kunna odla samma mängd fisk som tidigare p.g.a. bättre utfodringsteknik, bättre foder samt därmed lägre foderfaktorer. Enligt riktlinjer för fiskodlingsverksamhet på Åländska

vatten ska produktionsnivåerna vara sådana att belastningen reduceras till år 2005, för fosfor med 30 % och kväve med 20 % från 1996 års nivåer.

Jämfört med villkor givna av Västra Finlands Vattendomstol 30.04.1997 kommer villkor från detta beslut att innebära att den schematiskt beräknade maximala belastningen av näringsämnen för odlingen vid Vänskär minska med 7 % för fosfor och 3 % för kväve.

Tabell 3: Schematisk kalkylerad maximal total belastning för Vänskär. Beräkningen baserar sig på den totala produktionsvolymen som kan odlas baserat på tillståndens villkor om tillåtna mängder fosfor och kväve i det årligen använda fodret.

Tidpunkt	Fosfor kg/år	Kväve kg/år
Belastning enligt tillstånd 1997	1215	9684
Verklig belastning år 2000	1340	10852
Ny tillåten belastning 2003	1133	9350

Då tillståndshavaren koncentrerat sin verksamhet till området i fråga genom att upprätta till verksamheten tillhörande anläggningar, bl.a. fiskförädlingsverksamhet, samt påvisat kontinuitet i ett vinstdrivande familjeföretag med flertalet heltidsanställda har man genom sin soliditet visat på en grund för en fortgående framgångsrik skötsel av verksamheten enligt 23 § miljöskydds- och miljötillståndslagen. Företaget är dessutom uppkopplat till Eckerö kommuns reningsverk vilket bidrar till att verksamhetens totala belastning på miljön minskar. Nyttan för företaget att ha sin verksamhet och odlingsplats i detta område kan därmed motiveras på ett sådant sätt att det överväger den skada på vattenmiljön och inverkan på enskilda och allmänna intressen som belastningen från odlingslokaliteterna kan förorsaka. Eftersom det finns begränsad möjlighet till utspädande vattenomsättning i det inre vattenområdet beviljas företaget endast tillstånd till övervintring av fisken i Husfjärden.

Miljöprövningsnämnden anser totalt sett att nyttan med odlingen överstiger skadan som kan uppkomma av verksamheten, med beaktande att villkoren i tillståndet följs. Miljöprövningsnämnden beviljar därmed tillstånd för fortsatt odling så att ändamålet med företaget och dess verksamhet nås med minsta olägenhet för miljön utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget och verksamheten omöjliggörs. Miljöprövningsnämnden beslutar om en mindre nedskärning av tillåten belastning av näringsämnen från verksamheten jämfört med tidigare tillstånd genom att begränsa det tillåtna innehållet av fosfor och kväve i fodret. Detta bidrar till att minska den fosfor- och kvävebelastning som landskapet med hänsyn till den allmänna eutrofieringen av våra vattenområden, förbundet sig att följa. Med ovanstående motiveringar finner miljöprövningsnämnden grund för beviljande av fortsatt tillstånd till odling av fisk i havet i Eckerö.

Tillämpade lagrum

Landskapslag om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001) 2-5 §§, 8, 11, 24, 25 och 26 §. Vattenlag för landskapet Åland (61/1996) 1 kap.1 §, 4 kap. 1, 3, 4 och 6 §, 7 § 1 mom., 6 kap. 4 §, 18 § 1 mom. punkt j och 28-29§.

Landskapslag om renhållning (3/1998) 1, 8a, 8c, 8e, 8f, 9, 16, 29, 30 och 33 §.

Landskapsförordning om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar (10/2000) 5 §.

Landskapslag om Ålands miljöprövningsnämnd (65/1997)

Lagen om djursjukdomar (FFS 55/1980).

Ålands Landskapsstyrelses beslut om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från

jordbruket (79/2000)

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs en avgift på 134,55 euro.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Eckerö kommuns och Ålands landskapsstyrelses anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet och på landskapsstyrelsens registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida www.mpn.aland.fi. I kungörelsen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

Bilagor

1. Karta över fiskodlingens placering.
2. Besvärsanvisning.

Sigurd Lindvall
Ordförande

Maria Carlsson-Lönngrén
Miljöhandläggare